

Ewa Olszowy

Czasopisma z zakresu nauk teologicznych w bazie Directory of Open Access Journals (DOAJ)

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 1-2 (30-31), 108-139

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

EWA OLSZOWY¹

CZASOPISMA Z ZAKRESU NAUK TEOLOGICZNYCH W BAZIE DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS (DOAJ)

Dynamiczny rozwój technologii informatycznych oraz ogromny wzrost badań w minionym stuleciu przyniosły wiele zmian dla piśmiennictwa naukowego. Nie tylko wzrosła liczba opublikowanych wyników analiz z każdej dziedziny, ale pojawił się także nowy model publikowania naukowego – publikowanie elektroniczne. Jedno z najbardziej podstawowych źródeł informacji naukowej – czasopismo, obok wersji drukowanej zyskało wersję elektroniczną dostępną na dyskach elastycznych, CD-Romach lub w sieci online². Niestety dostęp do czasopism cyfrowych jest niejednokrotnie ograniczony, bezpłatnie prezentowane są spisy treści poszczególnych numerów lub abstraktów artykułów, natomiast korzystanie z pełnej treści wymaga licencji i opłaty. Reakcją na istniejącą sytuację, uciążliwą m.in. dla bibliotek, które ponoszą coraz to większe wydatki na zakup elektronicznych czasopism naukowych stał się ruch Open Access postulujący m. in. wolny,

¹ Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

² Na temat historii, rozwoju i rodzajów czasopism elektronicznych zob. Gawarecki W. (1999). Czasopisma elektroniczne: charakterystyka i próba klasyfikacji. *Przegląd Biblioteczny* nr 3, s. 141-147; Nahotko M. (2007). *Naukowe czasopisma elektroniczne*. Warszawa; Stepowicz M. (1999). *Czasopisma w internecie* [dok. elektr.]. *EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* <http://ebib.oss.wroc.pl/arc/e002-07.html> [odczyt: 28.06.2009]; Piotrowska E.; Zając R. (2002). Czasopisma elektroniczne w bibliotekach naukowych [dok. elektr.]. *EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* <http://ebib.oss.wroc.pl/2002/36/piotrowska.php> [odczyt: 28.06.2009].

natychmiastowy, stały dostęp do pełnotekstowych naukowych artykułów poprzez sieć internetową dla wszystkich użytkowników³. Na przestrzeni ostatnich kilku lat inicjatywa została określona wieloma deklaracjami i oświadczeniami, a w Internecie zaczęły powstawać portale oferujące bogate zasoby o charakterze Open Access. Pojawiły się tzw. czasopisma otwarte – Open Access Journals, udostępniające swoje treści bezpłatnie, z możliwością nieograniczonego wykorzystania, kopiowania, zapisywania i rozpowszechniania, z jedynym ograniczeniem prawidłowego cytowania⁴.

Jednym z miejsc w sieci, gromadzącym czasopisma tego rodzaju jest Directory of Open Access Journals (DOAJ) <http://www.doaj.org/> umieszczony na serwerze biblioteki uniwersyteckiej w Lund (Szwecja). Idea stworzenia DOAJ stała się przedmiotem dyskusji na pierw-

³ <http://www.eprints.org/openaccess/> [odczyt: 28.06.2009]. Ponadto więcej o idei Open Access zob.: Bednarek-Michalska B. (2005). Czy Open Access powinien być dla nas ważny. [W:] Ganińska H. red. (2005). *Biblioteki naukowe w kulturze i cywilizacji: działania i codzienność*, t. 1. Poznań, s. 190-201; Bednarek-Michalska B. (2006). OPEN ACCESS i biblioteki. *Bibliotekarz* nr 7/8, s. 7-12; Gluba R. (2008). Rola wolnego dostępu do zasobów naukowych (Open Access) w rozwoju społeczeństw informacyjnych. *Zeszyty Naukowe. Ekonomiczne Problemy Usług. Uniwersytet Szczeciński* nr 27, s. 121-129; Kapinos D.; Sobiełga J. (2008). *Nowe wyzwania bibliotek akademickich – Open Access, Information Literacy i Library Anxiety*. [W:] *Rola biblioteki w społeczeństwie informacyjnym* (2008). Kielce, s. 93-100; Kleiber A. (2007). Repozytoria i Open Access, czyli swobodny dostęp do wiedzy. *Bibliotekarz* nr 9, s. 2-6; Niedźwiecka B. (2005). Open Access, cz. 1-2. *Forum Akademickie* nr 4, s. 41-43, nr 5, s. 38-39; Piotrowska E.; Zając R. (2007). Open Access – nowy model komunikacji naukowej. *Konspekt* nr 3/4, s. 158-160; Rusin T. (2006). Przegląd źródeł Open Access. *Biuletyn Informacyjny. Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie* nr 1, s. 17-23; Szczepańska B. (2008). Czasopisma Open Access – relacje, wydawca – autor – czytelnik. *Przegląd Biblioteczny* nr 2, s. 240-246.

Zagadnieniu Open Access poświęcone zostały również numery EBIB-u: *EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* nr 3 (2006), <http://www.ebib.info/2006/73/index.php> [odczyt: 28.06.2009], *EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* nr 6 (2008) <http://www.ebib.info/2008/97/> [odczyt: 28.06.2009].

Ponadto zorganizowana została IV Ogólnopolska Konferencja EBIB Open Access Internet w bibliotekach Toruń, grudzień 7-8, 2007 <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat18/> [odczyt: 28.06.2009].

⁴ Zob. Szczepańska B. (2008). *Czasopisma...*, s. 241.

szej Nordic Conference on Scholarly Communication, Lund/Kopenhaga w październiku 2002 r. Przychylnie przyjęcie pomysłu zaowocowało rozpoczęciem projektu w styczniu 2003 r., natomiast uruchomienie serwisu nastąpiło 12 maja tego samego roku.

Celem DOAJ jest ułatwienie: dostawcom baz danych i bibliotekom – włączanie czasopism Open Access do pakietu świadczonych usług, wydawcom – promowanie swoich czasopism, czytelnikom – odszukiwanie publikacji Open Access, autorom – odnajdywanie czasopism, w których mogą publikować na zasadzie Open Access.⁵

Wyznaczono następujące kryteria doboru tytułu do bazy: powinno się charakteryzować otwartym dostępem, nie może być obciążone okresem karencji, znaczna część musi składać się z prac naukowych, cała zawartość ma być dostępna w formie pełnotekstowej, możliwa jest bezpłatna rejestracja użytkowników. Ponadto periodyk musi być zrecenzowany lub poddany kontroli jakości pod względem edytorskim oraz posiadać ISSN (International Standard Serial Number). Portal nie nakłada żadnych ograniczeń co do dziedzin nauki czy też języków w jakich publikowane są artykuły. Natomiast za głównych odbiorców przyjęto pracowników naukowych.

Aktualnie w DOAJ znajduje się 4248⁶ czasopism naukowych ze wszystkich dziedzin i w językach z całego świata. Serwis oferuje możliwość wyszukiwania wydawnictw na kilka sposobów: poprzez opcję „Find journals”, w której wpisuje się pełny tytuł lub występujące w nim słowo, według indeksu alfabetycznego oraz katalogu dziedzinowego. Część bazy, obecnie 1574 tytułów, można przeszukiwać na poziomie artykułów.

⁵ Björnshauge L. (2007). Czasopisma publikowane na zasadzie Open Access jako element usług bibliotecznych oraz pomoc autorom w wyborze narzędzi do publikowania [dok. elektr.]. *EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* [Materiały Konferencyjne nr 18, IV Konferencja EBIB: Open Access. Internet w bibliotekach], <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat18/lars.php> [odczyt: 28.06.2009].

⁶ Dane podane zostały na podstawie stanu z 28.06.2009.

Wyszukiwanie czasopism w DOAJ:

Browse by title

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [X](#) [Y](#) [Z](#)

Browse by subject

[Expand Subject Tree](#)

[Agriculture and Food Sciences](#)

[Arts and Architecture](#)

[Biology and Life Sciences](#)

[Business and Economics](#)

[Chemistry](#)

[Earth and Environmental Sciences](#)

[General Works](#)

[Health Sciences](#)

[History and Archaeology](#)

[Languages and Literatures](#)

[Law and Political Science](#)

[Mathematics and Statistics](#)

[Philosophy and Religion](#)

[Physics and Astronomy](#)

[Science General](#)

[Social Sciences](#)

[Technology and Engineering](#)

W tej wzrastającej niemal każdego dnia ilości czasopism znajduje się również 59 periodyków z zakresu nauk teologicznych, zakwalifikowanych do kategorii Religion (dział Philosophy and Religion), które stały się przedmiotem poniższych badań. Ich wyniki zostały zestawione w umieszczonej na końcu artykułu tabeli, która zawiera następujące dane: tytuł czasopisma, kraj publikacji, język publikacji, wydawca/instytucja sprawcza, zakres tematyczny, częstotliwość, informacja o wersji drukowanej, data dostępu online (rok, od którego danego czasopismo udostępnia swoje artykuły w sieci), ISSN/EISSN, adres strony WWW. Ponadto w opisie uwzględniono dodatkowe usługi portalu publikacji takie jak wewnętrzne narzędzia wyszukiwawcze, streszczenia artykułów, informacje o wydawcy, wytyczne dla autorów, a także informacje wizualne, odsyłacze hipertekstowe (linki) do innych źródeł.

Kraj publikacji

Ogółem czasopisma dotyczące nauk teologicznych w serwisie DOAJ wydawane są w 20 krajach. Dominującą rolę odgrywają Stany Zjednoczone, w których publikowanych są aż 23 tytuły. Kolejne miejsce z 5 periodykami zajmują Niemcy. Zaskakujące jest, że tą samą ilość czasopism posiada Brazylia. Następnie po 3 tytuły ukazują się w Kanadzie i Izraelu. Z kolei Australia, Chile, Nowa Zelandia, Włochy, Szwajcaria wydają po 2 publikacje. Natomiast pozostałe państwa (Chorwacja, Holandia, Japonia, Litwa, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Szwecja, Wielka Brytania) reprezentuje 1 czasopismo. Dziwi brak jakiegokolwiek francuskiego tytułu oraz zaledwie 2 włoskie periodyki.

Język publikacji

Naturalną konsekwencją pierwszego miejsca Stanów Zjednoczonych wśród wydawców czasopism jest ogromna przewaga tytułów publikowanych w języku angielskim. Odnotowano 27 periodyków wydawanych wyłącznie w tym języku. Ponadto artykuły anglojęzyczne znajdują się również w 21 innych czasopismach. W języku niemieckim oraz portugalskim ukazują się po 3 tytuły, natomiast w hiszpańskim 2. Duża część periodyków jest wielojęzyczna, aż 17 z nich zawiera materiały wydawane w 3 lub więcej językach.

Wydawca / Instytucja sprawcza

Czasopisma wydawane są przez rozmaite instytucje: uniwersytety, wydziały teologiczne, wydziały filozofii i religii, instytuty naukowe, stowarzyszenia, fundacje, seminaria duchowne. W przypadku czasopism istniejących jedynie w sieci zauważyć można, że bardzo często instytucją sprawczą są same redakcje. Czasami składają się z przedstawicieli jednego ośrodka akademickiego, częściej jednak skupiają szerokie grono nauczycieli akademickich uniwersytetów z całego świata zajmujących się daną dziedziną.

Zakres tematyczny

Omawiane czasopisma zostały zakwalifikowane w serwisie DOAJ do kategorii Religion, w której z kolei wyodrębniono jedną podgrupę The Bible. W celu bardziej precyzyjnego zaprezentowania periodyków pod względem tematycznym, we wspomnianej już tabeli

przy każdym z tytułów podane zostały hasła oddające podejmowaną przez czasopismo problematykę. Hasła zostały utworzone na podstawie informacji ze stron domowych periodyków oraz słów kluczowych zawartych w ogólnej charakterystyce jaką podaje DOAJ do każdego tytułu.

Przeglądając wstępnie tytuły czasopism, można odnieść wrażenie, że nazwa kategorii Religion jest pojęciem zbyt ogólnym. Brakuje terminu „teologia”, nie wspominając już o szczegółowym jej podziale na szereg odrębnych dyscyplin naukowych. Niewystarczające wydaje się również wyodrębnienie w kategorii zaledwie jednej podgrupy The Bible. Jednak bliższe przyjrzenie się wydawnictwom zmusza do weryfikacji wysuniętego na początku wniosku.

Znaczną przewagę posiadają czasopisma dotyczące religioznawstwa (w tym etnologii, filozofii, historii, religii, psychologii, socjologii religii, religii Bliskiego i Dalekiego Wschodu) w liczbie 33, co stanowi 56 % ogółu i tym samym potwierdza słuszność nazwy przyjętej dla tej kategorii. Łatwo zauważyć stosunkowo dużą liczbę periodyków zajmujących się judaizmem (8), wyłącznie lub w kontekście historii biblijnej czy relacji chrześcijańsko-żydowskich. Wśród nich znajduje się jedyny polski tytuł – „Studia Judaica”, wydawany od 1998 r. przez Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich. Zawiera artykuły związane z szeroko pojętą tematyką żydowską m.in. z zakresu historii, kultury, religioznawstwa oraz literatury, głównie biblijnej. W 2003 r. Komitet Badań Naukowych w Warszawie wpisał „Studia Judaica” na listę czasopism wyróżnionych typu "B", ponadto tytuł wymieniony został w wykazie czasopism punktowanych z 19.11.2007 r. ogłoszonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Odnosnie innych religii to 2 periodyki poświęcone są buddyzmowi, natomiast po 1 islamowi, hinduizmowi, religiom japońskim, Kościołowi Jezusa Chrystusa Świętych Dnia Ostatniego (Mormonom) oraz ruchowi zielonoświątkowemu. Sporą grupę stanowią wydawnictwa zajmujące się chrześcijaństwem i jego historią. Jako przykład można podać „Common Ground Journal : Perspectives on the Church in the 21st Century”, „Liber Annus”, „Oracula Revista Eletrônica de Pesquisas em Apocalíptica Judaica e Cristã” czy „Teocomunicação”.

Po religioznawstwie najczęściej spotykaną dyscypliną z zakresu nauk teologicznych jest biblistyka. Jak już wspomniano, wydzielona została podgrupa *The Bible*, która zawiera 5 tytułów: „*Biblica*”, „*Lectio Difficilior*”, „*Liber Annuus*”, „*Review of Biblical Literature*” oraz „*T C: a Journal of Biblical Textual Criticism*. Dziwi fakt, że nie zakwalifikowano do niej „*Journal of Biblical Studies*” oraz „*Denver Journal – An Online Review of Current Biblical and Theological Studies*”, czasopism, których same tytuły wskazują na problematykę biblijną. Ponadto pojawia się ona w czasopismach „*Oracula Revista ...*” oraz „*Studia Judaica*”. W ramach nauk biblijnych podejmowane są kwestie z archeologii, egzegezy, filologii, historii, lingwistyki i literatury biblijnej.

Pomimo, że wiele czasopism zawiera w tytule słowo *teologia* oraz w swojej charakterystyce na stronie domowej podaje, że artykuły w nich publikowane dotyczą tej dziedziny, niejednokrotnie trudno jest ją uściślić. Wynika to z dużej tematycznej rozpiętości zagadnień teologicznych poruszanych na łamach jednego wydawnictwa. Z tego też względu podając kategorie tematyczne najczęściej zastosowano samo określenie „*teologia*” bądź też „*teologia współczesna*”. Natomiast w kilku przypadkach możliwe jest sprecyzowanie konkretnej dyscypliny teologicznej: „*Journal for Christian Theological Research*” (*teologia systematyczna i moralna*), „*Ignaziana : Rivista di Ricerca Teologica*”, „*Rose Croix Journal*” (*teologia duchowości, teologia mistyczna*), „*Sedes Sapientiae. Mariologisches Jahrbuch*” (*mariologia*), „*Lectio Difficilior*” oraz „*Women in Judaism : A Multidisciplinary Journal*” (*teologia feministyczna*).

Oprócz teologii, w prezentowanych czasopismach odnaleźć można spory zasób prac z zakresu filozofii, kulturoznawstwa oraz historii. Dodatkowo pojawiają się artykuły dotyczące antropologii, archeologii, etnologii, historii sztuki, nauk społecznych, prawa oraz wielu pozostałych dziedzin. Szeroki zasięg tematyczny potwierdza chociażby fakt, że część periodyków zostało zakwalifikowanych do wielu innych, oprócz *Religion*, kategorii i działów. Klasyfikacja ta przedstawia się w następujący sposób: „*Anpere : Anthropological Perspectives on Religion*” do antropologii (dział *Social Sciences*), „*Colloquia Maruliana*” oraz „*Journal of Arabic and Islamic Studies*” do działu *Languages and Literatures*, „*Japanese Journal of Religious Studies*”, „*Journal of Philosophy and Scripture*” oraz „*Soter*” do filo-

zofii, „Journal of Men, Masculinities and Spirituality”, „Lectio Difficilior” oraz „Women in Judaism : A Multidisciplinary Journal” do Gender Studies (dział Social Sciences), „The Journal of Religion and Film”, „Journal of Religion and Theatre” do Performing Arts (dział Arts and Architecture), „Journal of Religion and Popular Culture” do Media and Communication (dział Social Sciences), „Liber Annuus” do archeologii (dział History and Archaeology), „Peregrinations” do historii sztuki (dział Arts and Architecture), „Religião e Sociedade” do działu Social Sciences, „Revista Cultura y Religión” do etnologii (dział Social Sciences), „Rutgers Journal of Law and Religion” do prawa (dział Law and Political Science), „Theological Librarianship” do Library and Information Science (dział Social Sciences), „Theo-Web: Zeitschrift für Religionspädagogik” do edukacji (dział Social Sciences).

Na szczególne wyróżnienie spośród powyższych tytułów zasługuje „Theological Librarianship”, łączący tematykę teologiczną z bibliotekoznawczą. Jest to organ naukowy American Theological Library Association (ATLA), stowarzyszenia bibliotek teologicznych działającego od 1946 r. Zamiarem tego elektronicznego półrocznika założonego w 2008 r., jest pomoc w rozwoju zawodowym bibliotekarzy bibliotek teologicznych i wzbogacenie studiów z zakresu teologii i religii. Oprócz artykułów z dziedziny bibliotekoznawstwa oraz problematyki bibliotecznych zbiorów kościelnych w czasopiśmie znajdują się również m.in. eseje bibliograficzne i recenzje nowo wydanych publikacji teologicznych.

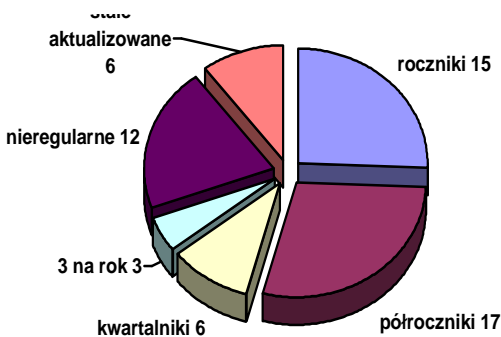
Analiza tematyczna tytułów dowodzi, że funkcjonująca obecnie w bazie DOAJ nazwa kategorii, w jakiej znajdują się omawiane czasopisma jest na ten moment najwłaściwsza. Najwięcej jest periodyków zajmujących się w szerokim aspekcie religioznawstwem, mniej natomiast tych, które poświęcone byłyby wyłącznie jednej konkretnej dyscyplinie teologicznej. Ponadto trudno wyodrębnić większą ilość czasopism, które mogłyby stworzyć kolejną obok bibliistyki podgrupę.

Częstotliwość wydania

Usystematyzowanie badanych czasopism według kryterium częstotliwości przyniosło kilka trudności. Tradycyjny podział periodyków na: miesięczniki, dwumiesięczniki, kwartalniki itd. nie do końca znajduje przełożenie na wydawnictwa wyłącznie elektroniczne. Wy-

nika to z faktu, że niektóre czasopisma udostępniają napływające do redakcji artykuły zaraz po ich zatwierdzeniu przez co wydawnictwo przybiera formę tzw. publikacji kumulowanej, do której dodawane są kolejne artykuły⁷, czy też stale aktualizowanego zasobu, bez podziału na zeszyty czy numery⁸. Czasami opublikowane prace pozostają w tej postaci, czasami po upływie roku zbierane są w ramach kolejnego woluminu. Dla wszystkich czasopism tego rodzaju przyjęto tutaj nazwę stale aktualizowanych. Ponadto podawana przez wydawców częstotliwość periodyku niejednokrotnie nie zgadza się ze stanem faktycznym, dlatego też periodyczność ustalona została na podstawie rzeczywistego, dostępnego w sieci archiwum numerów. Ilustruje ją poniższy wykres.

Wykres 1.
Częstotliwość wydania.

Źródło: Opracowanie własne.

Najczęściej spotykane są półroczniki (17) oraz roczniki (15). Kolejną liczną grupę stanowią wydawnictwa nieregularne (12). Od-

⁷ Zob. Nahotko M. (2007). *Naukowe czasopisma elektroniczne*. Warszawa, s. 16.

⁸ Por. Drabek A.; Pulikowski A. (2005). *Naukowe i fachowe polskie czasopisma elektroniczne. Metodyka tworzenia i charakterystyka zawartości nowej bazy danych. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej* 13, nr 3, s. 12.

notowano także kwartalniki (6) oraz tytuły wydawane 3 razy w roku (3).

Odnośnie wydawnictw istniejących wyłącznie w formie cyfrowej można zauważyć, że wersja trzech numerów rocznie (3) jest charakterystyczna tylko dla tej postaci czasopisma. Większość ukazuje się nieregularnie (10) oraz jako półroczniki (10). Popularną częstotliwością jest również rocznik (9), kolejno forma stale aktualizowanego zasobu (6), najrzadziej spotykany jest natomiast kwartalnik (1).

Wśród czasopism ukazujących się równoległe w sieci i na papierze przeważają półroczniki (7), kolejne miejsca zajmują roczniki (6) i kwartalniki (5), najmniejszą grupą są wydawnictwa nieregularne (2).

Wersja drukowana oraz data dostępu online

Zdecydowaną większość stanowią czasopisma wyłącznie elektroniczne w liczbie 39 tytułów (66 %). Równoległą postacią drukowaną posiada 20 periodyków (34 %). Biorąc pod uwagę kraj wydania widać ogromne zróżnicowanie tej ostatniej grupy: Brazylia (3), Izrael (2), Niemcy (2), Stany Zjednoczone (2), Australia (1), Chile (1), Chorwacja (1), Japonia (1), Litwa (1), Norwegia (1), Polska (1), Portugalia (1), Szwajcaria (1), Wielka Brytania (1), Włochy (1).

Wykres 2.
Wersja czasopisma

Źródło: Opracowanie własne.

Wśród tytułów posiadających dwie wersje można wyróżnić: czasopisma oferujące online komplet swoich numerów (11) oraz te, które ograniczyły się do przeniesienia na platformę cyfrową części archiwum z kilku lub kilkunastu ostatnich lat (8). Na uwagę zasługuje „Japanese Journal of Religious Studies”, który umożliwia dostęp do pełnej kolekcji od 1974 r. Szkoda, że również inne, cieszące się sporym uznaniem w środowisku naukowym, czasopisma teologiczne nie oferują użytkownikom możliwości korzystania z całości swoich bogatych zasobów. Jednym z nich jest „Biblica”, najstarszy wśród omawianych periodyk, którego pierwszy numer ukazał się w 1920 r. Niestety pełne teksty dostępne są jedynie od 1998 r., natomiast za lata 1990-1997 prezentowane są spisy treści oraz abstrakty artykułów. Zaledwie część swojej kolekcji prezentuje litewski „Soter” którego tradycja sięga 1924 r. oraz wydawany od 1951 r. rocznik „Liber Annus” jak również kwartalnik „Teología y Vida” wychodzący od 1960 r. Podkreślić należy, że „Biblica”, „Japanese Journal of Religious Studies” oraz „Teología y Vida” znajdują się na Liście Filadelfijskiej.

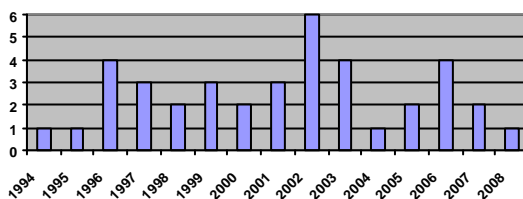
Można zauważyć, że po 2000 r. wydawcy decydują się na prowadzenie jednocześnie dwóch form czasopisma drukowanej i elektronicznej („American Theological Inquiry”, „Eye of the Heart : A Journal of Traditional Wisdom”, „Interações : Cultura e Comunidade”, „International Journal of Mormon Studies”, „Theologie. Geschichte : Zeitschrift für Theologie und Kulturgeschichte”).

Interesującym jest natomiast przykład „Journal of Hebrew Scriptures”, którego wersja elektroniczna stała się pierwowzorem wersji drukowanej. Publikacja zatytułowana „Perspectives on biblical Hebrew : comprising the contents of Journal of Hebrew Scriptures”, volumes 1-4 ukazała się w 10 lat po opublikowaniu w Internecie tego czasopisma. Wydawnictwa obejmujące zawartość kolejnych tomów są w druku.

Jak natomiast przebiegało w czasie powstawanie nowych, istniejących jedynie w formie online wydawnictw z dziedziny teologii, które oferują pełny dostęp do swoich treści, obrazuje Wykres 3.

Wykres 3.

Data powstania czasopism wyłącznie elektronicznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatkowe usługi portali czasopism

Oprócz pełnego dostępu do swoich treści czasopisma w DOAJ oferują również szereg dodatkowych usług. Jedną z nich są wewnętrzne narzędzia wyszukiwawcze, które umożliwiają szybsze znalezienie materiałów znajdujących się w danym czasopiśmie. Wyszukiwanie odbywa się najczęściej według autora, artykułu, czasami także według słowa z tytułu lub hasła rzeczowego. Opcja ta jest szczególnie przydatna przy przeszukiwaniu periodyków ukazujących się od wielu lat w postaci kilku numerów rocznie. Niestety usługa dostępna jest zaledwie w 28 portalach omawianych wydawnictw co zdecydowanie wydłuża czas w jakim użytkownik ma możliwość uzyskać dostęp do prezentowanych materiałów. Niejednokrotnie na stronie internetowej znajduje się jedynie indeks autorów i tytułów artykułów, który kieruje do poszczególnych numerów i stron czasopisma.

Omawiając wewnętrzne możliwości wyszukiwawcze należy zwrócić uwagę na elektroniczną wersję czasopisma „Review of Biblical Literature”. Stanowi ona pewnego rodzaju bazę zawierającą ponad 5 tysięcy recenzji publikacji z zakresu biblistyki. W miejsce poszczególnych zeszytów pojawia się opcja „Search Reviews”, która z kolei kieruje do rozbudowanej wyszukiwarki. Recenzje wyszukać można według następujących kryteriów: tytuł, autor/redaktor/tłumacz, hasło przedmiotowe, wydawca, recenzent, słowo kluczowe z recenzji, rok wydania książki, rok opublikowania recenzji.

Jak już wspomniano na początku, część czasopism udostępnianych w DOAJ można przeszukiwać na poziomie artykułów korzystając z opcji „Find articles” w polach: tytuł, tytuł czasopisma, ISSN, autor, słowa kluczowe, abstrakt, wszystkie pola. Niestety tego rodzaju przeszukiwanie obejmuje zaledwie 9 tytułów z badanej grupy czasopism: „Ars Disputandi: The Online Journal for Philosophy and Religion”, „Australian e-Journal of Theology”, „Journal for the Study of Religions and Ideologies” „Journal of Men, Masculinities and Spirituality”, „REVER – Revista de Estudos da Religião”, „Revista Cultura y Religión”, „Rose Croix Journal”, „The Saint Anselm Journal” i „Theological Librarianship”.

Informacje o wydawcy oraz wytyczne dla autorów stanowią podstawowe części składowe każdego naukowego czasopisma. Prawie wszystkie z omawianych tytułów podają na swoich stronach domowych pełne dane dotyczące wydawcy czy też instytucji sprawczej oraz dane kontaktowe, na które potencjalny autor może przesłać swoją publikację. Ważnym elementem są także abstrakty artykułów, które udostępnia 41 periodyków. Zazwyczaj są to anglojęzyczne streszczenia materiałów publikowanych w innych językach.

Portale niektórych czasopism wzbogacone są również o informacje wizualne takie jak galeria zdjęć oraz o działy zawierające odsyłacze do innych źródeł. Obydwie usługi oferuje „Anpere...” i „Journal of Biblical Studies”. Ponadto „photo-essays” obejrzeć można na witrynie czasopisma „Peregrinations”, natomiast rozbudowany dział linków posiadają także platformy „Eye of the Heart ...” i „Journal of Global Buddhism”. Kolejną usługą jaką mogą zaoferować czasopisma w wersji online jest roczna i miesięczna statystyka odwiedzin jaką podaje „Journal for the Study of Religions and Ideologies”.

Wnioski

Przyglądając się czasopismom zgromadzonym w DOAJ w dziale „Religion” zauważyć można znaczną przewagę tekstów z zakresu religioznawstwa. Sporą grupę stanowią periodyki poświęcone judaizmowi, żywym zainteresowaniem cieszy się również problematyka dotycząca Biblii w szerokim aspekcie. Niestety brakuje bardziej wyspecjalizowanych tytułów zajmujących się konkretną dyscypliną teologiczną taką jak na przykład teologia moralna, teologia dogmatyczna, liturgika, katechetyka. Oczywiście na tradycyjnym rynku

prasowym, zarówno krajowym jak i zagranicznym są one dostępne, nierzadko posiadają też elektroniczne odpowiedniki, te jednak bardzo często są licencjonowane⁹.

Część z przedstawionych tytułów może się pochwalić długoletnią tradycją wydawniczą. Jednak właśnie do tego rodzaju wydawnictw można wysunąć dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, nie wszystkie zapewniają użytkownikom możliwość korzystania z całej swojej kolekcji, co prawdopodobnie wynika z niedostatecznych środków finansowych wymaganych do procesu digitalizacji. Innym problemem jest niewystarczająca możliwość wewnętrznego wyszukiwania w obrębie tytułu. Szczegółowy indeks autorów oraz tytułów artykułów kierujący do poszczególnych stron i numerów stanowi jedynie niezbędne minimum. Elektroniczna wersja wydawnictwa ukazującego się na przestrzeni kilku dekad wymaga obecności rozbudowanej wewnętrznej wyszukiwarki. Szybki i pełny dostęp do wszystkich wydanych numerów nie tylko wpływa na pozyskanie większej liczby czytelników ale podnosi także rangę czasopisma.

Przegląd rozmaitych serwisów zawierających czasopisma elektroniczne oraz 59 zaprezentowanych tytułów, stanowiących zaledwie niepełne 1,4 % całej bazy DOAJ potwierdza, że czasopisma elektroniczne przyjmują się bardziej w naukach ścisłych aniżeli w dziedzinach humanistycznych i społecznych¹⁰. Interesujące wyjaśnienie słabszej recepcji idei Open Access przez nauki teologiczne odnaleźć można na łamach najnowszego numeru „Theological Librarianship”. W artykule zatytułowanym „Open Access and Author’s Rights Movement: a Possibility for Theology?” Kevin L. Smith wskazuje, że nauki teologiczne nie odczuły tak bardzo wzrostu cen

⁹ Większą liczbę tytułów z zakresu nauk teologicznych gromadzi baza Elektronische Zeitschriftenbibliothek <http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/>, umiejscowiona na serwerze Biblioteki Uniwersyteckiej w Regensburgu. W dziale *Theologie und Religionswissenschaft* znajduje się blisko 800 tytułów, wiele z nich charakteryzuje się jednak ograniczonym dostępem.

¹⁰ Nahotko M. (2007). *Naukowe czasopisma...*, s. 13, 21, 134; Zob. Maciejewska Ł.; Moskwa K.; Urbańczyk B. (2007). *Czasopisma naukowe Open Access – model otwartego dostępu do wiedzy [dok. elektr.]*. *EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* [Materiały konferencyjne nr 18, IV Konferencja EBIB: Open Access. Internet w bibliotekach], http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat18/maciejewska_moskwa_urbanczyk.p hp [odczyt: 28.06.2009].

czasopism jak inne nauki takie jak chemia, fizyka czy biologia oraz podkreśla większe uznanie publikacji monograficznych w naukach humanistycznych jak również odmienne podejście teologii do nauczania¹¹.

Chociaż omówione czasopisma reprezentują się słabo pod względem ilości oraz posiadają pewne niedoskonałości to odgrywają ważną rolę w rozpowszechnianiu zagadnień teologicznych i religioznawczych. Dzięki swojej nieograniczonej dostępności, aktualności, możliwości wydruku, a także odsyłaczy do innych źródeł mogą stać się cennym elementem warsztatu pracy naukowej każdego teologa oraz miejscem zdobywania wiedzy przez każdego użytkownika zainteresowanego tematyką religijną. Ponadto doskonale uzupełniają inne źródła baz danych dostępne w każdej bibliotece gromadzącej literaturę teologiczną, która powinna zapewnić im odpowiednią promocję poprzez umieszczenie informacji na witrynie internetowej biblioteki.

Aneks

Zestawienie tytułów czasopism z działu „Philosophy and Religion”
oprac. E. Olszowy w roku 2009.

¹¹ Smith K.L. (2009). Open Access and Author's Rights Movement: a Possibility for Theology? [dok. elektr.]. *Theological Librarianship* 1, <http://journal.atla.com/ojs/index.php/theolib/article/view/73/243> [odczyt: 28.06.2009].

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstotliwość	Wersja drukowana	Data dostępu online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
1	<i>American Theological Inquiry</i>	Stany Zjednoczone	ang	American Theological Inquiry	teologia, kultura, historia, ekumenizm	półrocznik	+	2008	1942–2709 1941–7624	http://www.atijournal.org/
2	<i>Anpere : Anthropological Perspectives on Religion</i>	Szwecja	ang szw duń norw	Anpere	antropologia, religioznawstwo historia religii	stale aktualizowane	–	2006	1653–6355	http://www.anpere.net/
3	<i>Ars Disputandi : The Online Journal for Philosophy and Religion</i>	Holandia	ang	Igitur, Utrecht Publishing & Archiving Services	filozofia religii	stale aktualizowane	–	2001	1566–5399	http://www.arsdisputandi.org/
4	<i>Australian e-Journal of Theology</i>	Australia	ang	Australian Catholic University	filozofia, kultura, teologia współczesna poezja, sztuka	nieregularne	–	2003	1448–6326	http://dlibrary.acu.edu.au/research/theology/ejournal/
5	<i>Azure. Ideas for the Jewish nation</i>	Izrael	ang hebr	The Shalem center	judaizm, syjonizm	kwartalnik	+	1996	0793–6664	http://www.azure.org.il/

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
6	<i>Biblica : commentarii ad rem biblicam scientificę investiganda m</i>	Włochy	ang franc niem wł hiszp	Pontifical Biblical Institute	bibliistyka, historia biblijna, filologia biblijna egzegeza biblijna	kwartal nik	+	1998	0006-0887	http://www.bs.org/project/biblica/
7	<i>Colloquia Maruliana</i>	Chorwa cja	chorw ang franc niem wł łac hiszp	Knjizevni krug Split [Marulianum]	Marco Marulic, literatura chorwacka, humanizm, teologia, filozofia, nauki społeczne	rocznik	+	1992	1332-3431	http://hrcak.srce.hr/index.php?show=casopis&id_casopis=43
8	<i>Common Ground Journal : Perspectives on the Church in the 21st Century</i>	Stany Zjedno czone	ang	CanDoSpirit Network	teologia współczesna chrześcijaństwo, edukacja religijna, misjologia	półroc nik	-	2003	1547-9129	http://www.commongroundjournal.org/

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
9	<i>Cyberjournal for Pentecostal – Charismatic Research</i>	Stany Zjednoczone	ang	Pentecostal Charismatic Churches of North America (PCCNA)	ruch zielonoświątkowy, chrześcijaństwo, religioznawstwo	rocznik	–	1997	1523–1216	http://www.pctii.org/cyberj/
10	<i>Denver Journal – An Online Review of Current Biblical and Theological Studies</i>	Stany Zjednoczone	ang	Denver Seminary	bibliistyka, teologia współczesna, chrześcijaństwo, filozofia religii, historia Kościoła	rocznik	–	1998	d000–0900	http://www.denverseminary.edu/resources/the-denver-journal/index.php/
11	<i>Electronic Journal of Vedic Studies</i>	Stany Zjednoczone	ang	Electronic Journal of Vedic Studies	hinduizm, studia wedyjskie, religioznawstwo	nieregularne	–	1995	1084–7561	http://www.ejvs.laurasianacademy.com/
12	<i>Eye of the Heart : A Journal of Traditional</i>	Australia	ang	La Trobe University	filozofia religii, metafizyka, symbolizm, życie duchowe	półrocznik	+	2008	1835–4416	http://www.latrobe.edu.au/eyeoftheheart/index.htm

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
	<i>Wisdom</i>									
13	<i>Hermeneutische Blätter</i>	Szwajcaria	niem	Universität Zürich [Institut für Hermeneutik und Religionsphilosophie]	filozofia religii, hermeneutyka, fenomenologia	półrocznik	+	2001	1660–5403	http://www.uzh.ch/hermes/alter.html
14	<i>Ignaziana : Rivista di Ricerca Teologica</i>	Włochy	angielski hiszpański francuski niemiecki	Centro Ignaziano di Spiritualità, Napoli	teologia mistyczna, teologia duchowości, duchowość ignacjańska, Ignacy Loyola	półrocznik	–	2006	1828–2377	http://www.ignaziana.org/
15	<i>Interações : Cultura e Comunidade</i>	Brazylia	portugalski	Faculdade Católica de Uberlândia	religioznawstwo o filozofia religii, historia religii, socjologia religii, psychologia religii, antropologia	nieregularne	+	2006	1809–8479 1983–2478	http://200.233.146.122:81/revistadigital/index.php/revistateste

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
16	<i>International Journal of Mormon Studies</i>	Wielka Brytania	ang	International Journal of Mormon Studies [University of Chichester]	Mormoni (Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dnia Ostatniego), religioznawstwo	rocznik	+	2008	1757–5532 1757–5540	http://www.ijmsonline.org/index.php/BJMS
17	<i>Japanese Journal of Religious Studies</i>	Japonia	ang	Nanzan Institute for Religion and Culture, Nagoya	religie japońskie, religioznawstwo	półrocznik	+	1974	0304–1042	http://www.nanzan-u.ac.jp/SHUBUNKEN/publications/jjrs/jjrsMain.htm
18	<i>Jewish Studies, an Internet Journal</i>	Izrael	ang hebr	Bar-Ilan University	judaizm, etnologia religii, religioznawstwo	stale aktualizowane	–	2002	1565–7388	http://www.biu.ac.il/JS/JSIJ/
19	<i>Journal for Christian Theological Research</i>	Stany Zjednoczone	ang	Christian Theological Research Fellowship	teologia chrześcijańska, teologia systematyczna, teologia	rocznik	–	1996	1087–1624	http://www.luthersem.edu/ctr/f/

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstotliwość	Wersja drukowana	Data dostępu online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
					moralna					
20	<i>Journal for Cultural and Religious Theory</i>	Stany Zjednoczone	ang	The Whitestone Foundation	filozofia religii, semiotyka, lingwistyka, etnologia, komunikacja	3 x rok	–	1999	1530–5228	http://www.jcrt.org/
21	<i>Journal for the Renewal of Religion and Theology</i>	Nowa Zelandia	ang	Journal for the Renewal of Religion and Theology	odnowa religijna, chrystologia, psychologia duchowości	stale aktualizowane	–	2006	1834–3627	http://www.renewtheology.org/
22	<i>Journal for the Study of Religions and Ideologies</i>	Rumunia	ang rum	Seminar for the Interdisciplinary Research of Religions and Ideologies [Babes–Bolyai University, Cluj Romania]	religioznawstwo, filozofia religii, dialog międzyreligijny, etyka, nauki polityczne, antropologia, socjologia, edukacja	3 x rok	–	2002	1583–0039	http://www.jsri.ro/
23	<i>Journal of Arabic and Islamic Studies</i>	Norwegia	ang franc niem wł	Centre for Middle Eastern and Islamic Studies	islam, kultura islamu, literatura arabska,	nieregularne	+	1996	0806–198X	http://www.uib.no/jais/jais.htm

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
			hiszp	[University of Bergen]	język arabski					
24	<i>Journal of Biblical Studies</i>	Stany Zjedno czone	ang niem franc hiszp	Editor Brian Tucker [Michigan Theological Seminary]	biblijka, archeologia biblijna, egzegeza biblijna, historia biblijna	nieregu larne	–	2001	1534–3057	http://www.journalofbiblicalstudies.org/
25	<i>Journal of Buddhist Ethics</i>	Stany Zjedno czone	ang	Pennsylvania State University	buddyzm, etyka, filozofia, religioznawstw o	stale aktualiz owane	–	1994	1076–9005	http://www.buddhistethics.org/
26	<i>Journal of Global Buddhism</i>	Stany Zjedno czone	ang	General Editor Martin Baumann – University of Lucerne	buddyzm, religioznawstw o	stale aktualiz owane	–	2000	1527–6457	http://www.globalbuddhism.org/
27	<i>Journal of Hebrew Scriptures</i>	Kanada	ang	University of Alberta	judaizm, religioznawstw o	nieregu larne	–	1996	1203–1542	http://www.arts.ualberta.ca/JHS/

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
28	<i>Journal of Men, Masculinities and Spirituality</i>	Nowa Zelandia	ang	Journal of Men, Masculinities and Spirituality	studia nad płcią, płciowość i duchowość mężczyzny	półrocznik	–	2007	1177–2484	http://www.jmmsweb.org/
29	<i>Journal of Philosophy and Scripture</i>	Stany Zjednoczone	ang	Villanova University [Graduate Students in Philosophy]	filozofia, tradycje religijne, literatura apokryficzna	półrocznik	–	2003	1555–5100	http://www.philosophyandscripture.org/
30	<i>The Journal of Religion and Film</i>	Stany Zjednoczone	ang	University of Nebraska, Omaha [Department of Philosophy and Religion]	kulturoznawstwo, film religijny	półrocznik	–	1997	1092–1311	http://www.unomaha.edu/jrf/
31	<i>Journal of Religion and Popular Culture</i>	Kanada	ang	University of Saskatchewan [Department of Religious Studies]	kulturoznawstwo, religia a kultura	3 x rok	–	2002	1703–289X	http://www.usask.ca/relst/jrpc/
32	<i>Journal of Religion and Society</i>	Stany Zjednoczone	ang	Creighton University [Theology]	religioznawstwo, tradycje	rocznik	–	1999	1522–5658	http://moses.creighton.edu/JRS/

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
				Department]	religijne, socjologia					
33	<i>Journal of Religion and Theatre</i>	Stany Zjedno czone	ang	Religion and Theatre Focus Group of the Association for Theatre in Higher Education	kulturoznawst wo, religia a teatr	nieregula rne	–	2002	1544–8762	http://www.rtiournal.org/
34	<i>Journal of Southern Religion</i>	Stany Zjedno czone	ang	West Virginia University	religioznawstw o	rocznik	–	1998	1094–5253	http://jsr.fsu.edu/
35	<i>Lectio Difficilior</i>	Szwajc aria	niem ang franc	Theologische Fakultät der Universität Bern	bibliistyka, teologia feministyczna	półroc znik	–	2000	1661–3317	http://www.lectio.unibe.ch/e/infos.htm
36	<i>Liber Annuus</i>	Izrael	ang franc niem wł	Franciscan Printing Press, Jerusalem [Studium Biblicum Franciscanum]	bibliistyka, archeologia biblijna, historia biblijna, lingwistyka biblijna, wczesne chrześcijaństw	rocznik	+	1990	0081–8933	http://198.62.75.1/www1/ofm/sbf/edit/LAindex.html

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
					o, judaizm					
37	<i>Marburg Journal of Religion</i>	Niemcy	ang niem norw fiń	University of Marburg	religioznawstw o, socjologia religii	nieregula rne	–	1996	1612–2941	http://web.uni-marburg.de/religionswissenschaft/journal/mjr/
38	<i>Oracula Revista Eletrônica de Pesquisas em Apocalíptica Judaica e Cristã</i>	Brazyli a	port	Universidade Metodista de São Paulo	bibliistyka, literatura biblijna, historia starożytności, wczesne chrześcijaństw o, judaizm	półrocz nik	–	2005	1807–8222	http://www.oracula.com.br/site/
39	<i>Peregrinatio ns</i>	Stany Zjedno czone	ang franc niem hol	International Society for the Study of Pilgrimage Art	historia sztuki, historia architektury, historia średniowiecza	nieregula rne	–	2002	1554–8678	http://peregrinations.kenyon.edu/
40	<i>Religião e</i>	Brazyli	port	Instituto de	nauki	półrocz	+	2007	0100–8587	http://www.sci

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
	<i>Sociedade</i>	a	hiszp	Estudos da Religião	humanistyczne, nauki społeczne, historia, teologia, religioznawstw o	nik				elo.br/scielo.php?script=sci_serial&pid=0100-8587&lng=en&nrm=iso
41	<i>REVER – Revista de Estudos da Religião</i>	Brazyli a	port hiszp wł ang franc niem	Programa de Pos- Graduacao em Ciencias da Religio da Pontificia Universidade Catolica	religioznawstw o	kwartal nik	–	2001	1677–1222	http://www.pucsp.br/rever/index.html
42	<i>Review of Biblical Literature</i>	Stany Zjedno czone	niem franc wł ang	Society of Biblical Literature	bibliistyka	rocznik	+	1999	1099–0046	http://bookreviews.org/default.asp
43	<i>Revista Cultura y Religión</i>	Chile	hiszp	Universidad Arturo Prat	kulturoznawstw o, religioznawstw o, socjologia, filozofia, antropologia,	nieregularne	–	2007	0718–4727	http://www.culturayreligion.cl/articulos_vol2_num2_octubre_2008.htm

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
					historia, etnologia					
44	<i>Rose Croix Journal</i>	Stany Zjedno czone	ang franc hiszp niem port	The Supreme Grand Lodge of AMORC	teologia mistyczna, teologia duchowości, sztuka	rocznik	–	2004	1553–9156	http://www.rosecroixjournal.org/
45	<i>Rutgers Journal of Law and Religion</i>	Stany Zjedno czone	ang	Rutgers Law	prawo, religia	rocznik	–	1999	d000–0989	http://org.law.rutgers.edu/publications/law-religion/Home.shtml
46	<i>The Saint Anselm Journal</i>	Stany Zjedno czone	ang franc niem	Institute for Saint Anselm Studies	św. Anzelm z Canterbury, filozofia, teologia średniowieczna	półroc nik	–	2003	1545–3367	http://www.anselm.edu/library/SAJ/SAJindex.html
47	<i>Sedes Sapientiae. Mariologisc hes Jahrbuch</i>	Niemcy	niem	Internationaler Mariologischer Arbeitskreis	teologia dogmatyczna, mariologia	półroc nik	+	1997	1862–7013	http://www.teol.de/pdf-texte.htm
48	<i>Soter</i>	Litwa	litew ang	Vytautas Magnus	religioznawstw o, teologia	kwartal nik	+	2006	1392–7450	http://www.vdu.lt/Leidiniai/S

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
			niem pol ros	University	współczesna, filozofia, edukacja chrześcijańska, historia Kościoła, prawo kanoniczne					<u>OTER/</u>
49	<i>Studia Judaica</i>	Polska	pol ang niem	Wydawnictwo Antykwa [Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich]	judaizm	półroc nik	+	1998	1506-9729	http://www.studajudaica.pl/
50	<i>Studies in Christian– Jewish Relations</i>	Stany Zjedno czone	ang	Center for Christian- Jewish Learning Boston College	chrześcijaństw o, judaizm, dialog chrześcijańsko –żydowski, ekumenizm	nieregu larne	–	2005	1930-3777	http://escholars.hip.bc.edu/scjr/
51	<i>TC : a Journal of Biblical Textual</i>	Stany Zjedno czone	ang	James R. Adair, Jr, Ed. & Pub.	bibliistyka	rocznik	–	1996	1089-7747	http://rosetta.ritech.org/TC/TC.html

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawca	Zakres tematyczny	Częstotliwość	Wersja drukowana	Data dostępu online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
	<i>Criticism</i>									
52	<i>Teocomunicação</i>	Brazylia	port	Pontifícia Universidade Católica do Rio Grande do Sul	chrześcijaństwo, teologia współczesna, religioznawstwo	kwartalnik	+	2005	0103-314X 1980-6736	http://revistaselctronicas.pucrs.br/teo/ojs/index.php/teo
53	<i>Teología y Vida</i>	Chile	hiszp	Pontificia Universidad Católica de Chile [Facultad de Teología]	teologia współczesna nauki humanistyczne	kwartalnik	+	2000	0049-3449 0717-6295	http://www.scielo.cl/scielo.php?script=sci_serial&pid=0049-3449&lng=en&nrm=iso
54	<i>Theo-Web : Zeitschrift für Religionspädagogik</i>	Niemcy	niem	Theo-web	pedagogika religii, edukacja	półrocznik	-	2002	1863-0502	http://www.theo-web.de/
55	<i>Theological Librarianship: An Online Journal of the</i>	Stany Zjednoczone	ang	American Theological Library Association	bibliotekoznawstwo, kościelne zbiory biblioteczne, teologia	półrocznik	-	2008	1937-8904	http://journal.atla.com/ojs/index.php/theolib

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISSN	Adres strony WWW
	<i>American Theological Library Association</i>									
56	<i>Theologie. Geschichte : Zeitschrift für Theologie und Kulturgeschi chte</i>	Niemcy	niem ang franc	Saarland University [Institut für Katholische Theologie]	teologia, historia, totalitaryzm, socjalizm narodowy	rocznik	+	2006	1862–1678	http://aps.sulb.uni-saarland.de/theologie.geschichte/
57	<i>Via Spiritus : Revista de História da Espiritualid ade e do Sentimento</i>	Portuga lia	port hiszp	Universidade do Porto	religioznawstw o, kulturoznawst wo, literatura	rocznik	+	2001	0873–1233	http://ler.letras.up.pt/site/default.aspx?qry=id04id1146&sum=sim
58	<i>Women in Judaism : A Multidiscipli nary Journal</i>	Kanada	ang	University of Toronto	judaizm, teologia feministyczna	nieregu larne	–	1997	1209–9392	http://wjudaism.library.utoronto.ca/index.php/wjudaism

Lp	Tytuł	Kraj	Język	Wydawca / Instytucja sprawcza	Zakres tematyczny	Częstot liwość	Wersja druko- wana	Data dostęp u online	ISSN EISNN	Adres strony WWW
59	<i>Zeitschrift für junge Religionswis senschaft</i>	Niemcy	niem ang	Zeitschrift für junge Religionswi- ssenschaft	religioznawstw o, historia religii	rocznik	–	2006	1862–5886	http://www.zjr -online.net/

